

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 43
TELEFON 124Anunțurile se pri-
esc după tarif.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMĂNESC

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Abonament:

Pe un an Lei 160—
Pe 1/2 an „ 80—
Pe 1/4 an „ 40—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320—
Pe 1/2 an „ 160—
Pe 1/4 an „ 80—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

24 Ianuarie

Măine, prăznuim ziua în care Rumtenia și Moldova s'au unit, sub conducerea lui Cuza-Vodă, care își doarme somnul dreptilor lângă bisericuța din Ruginoasa. Actul dela 1859, este opera lui de lea de cărturărești, care a reazat și marea ofensivă istorică dela 1848.

La 1859 în 24 Ianuarie s'a pus piatra fundamentală a propării politice a neamului nostru. Deaceia Unirea de acum 67 de ani, trebuie privită ca precursoarea unirei salvatoare, ce avea să vie în 1918.

În fața acestei sărbători românismul întregit trebuie să se îndearcă cu curioșie către toți acei bărbați ce aparțin generației cămăntărilor dela 1859.

Viitorul guvern

Cine va lua succesiunea liberalilor?

În curând, partidul care ocărămește azi, va trebui să cedeze locul săr unei formațiuni de guvern.

Liberalii vor, să aducă la cărmă partidul poporului, în frunte cu d. general Averescu. Însă, acest partid a ferit o reală înfrângere în alegerile pentru camerele agricole — indiciul viitorului guvern.

Se mai vorbește de un guvern de tranziție, format din generali și funcționari — oameni în afară de cadre de partid — care să facă alegerile viitoare.

Opoziția unită, deasemenea, areanse să urmeze liberalilor. Însă, această opoziție nu poate sconta viitorul guvernare, decât dacă va rează un plan de guvernământ bine gândit și unitar.

Și această înțelegere asupra ocărămeștii încă nu s'a făcut.

Conferința prefectilor la Cluj

Tătărescu personal va da instrucțiuni prefectilor referitor la aplicarea legii administrative.

D. Septimiu Mureșan, prefectul județului Cluj ne-a declarat, că d. Tătărescu va sosi zilele aceste la Cluj, unde s'a convocat o conferință a prefectilor ardeleni, d. Tătărescu dorind să dea personal prefectilor cu această ocazie directive și instrucțiuni referitoare la aplicarea legii administrative, a cărei traducere în vigoare merge nevoios.

D. Tătărescu, venind la Cluj, caută să soluționeze și unele chestii minore, după cum susțin unele ziare locale.

Data sosirii dlui Tătărescu la Cluj se anunța în unele cercuri pe ziua de 24 Ianuarie, dar pe această dată n'au avut loc convocări la prefecti. D. Tătărescu va veni la Cluj, probabil săptămâna aceasta.

Pentru străinătate un exemplar 4 Lei.

Eliminarea magnaților din partidul maghiar

Săcuii nu-i vreau pe conducătorii magnați ai partidului maghiar. — Uniunea Meseriașilor Unguri din Târgu-Mureș contra conducătorilor magnați. Ungurii pentru o colaborare cu românii.

Partidul maghiar tot mai insistent susține, că reprezintă un-gurimea din România. Față de această susținere zi de zi se dovedește, că ungurii în majoritate sunt contra actualilor conducători ai partidului maghiar, având în vedere, că numai deziluzii au avut în urma politicii acestor conducători.

În urma incapacității magnaților conducători ai partidului maghiar mai mulți unguri au început să se declare contra partidului maghiar. Astfel Uniunea Meseria-

șilor Unguri din Târgu-Mureș, împreună cu mai mulți săcui, și-au rupt legăturile cu partidul maghiar, dorind să formeze un partid separat, democratic, care ar avea menirea să colaboreze cu românii pentru a realiza înțelegerea româno-maghiară, în interesul păcii popoarelor din România. Fracțiunea aceasta și-a înființat și un ziar cu titlul „Erdélyi Ujság“, a cărei apariție se anunță pe Duminică viitoare pentru propagarea înlăturării magnaților din viața politică a ungarilor din România.

Guvernul se pregătește de plecare

Naționaliștii nu-și pot închipui un guvern fără ei. — Stadiul tratativele național-tărăniste. — Uneltirile liberalilor.

Naționaliștii în ultimul timp au început să fie mai concilianți față de țărăniști. Din acest motiv au consimțit să ofere țărăniștilor într'un eventual guvern național-tărănist 50% în loc de 25% din mandatele viitoarelor alegeri, pentru a accelera fuziunea.

Liberalii în legătură cu noua ofertă a naționaliștilor, susțin, că țărăniștii deocamdată ezită să răspundă.

Ezitărea țărăniștilor foarte mulți naivi o atribuiesc unor versiuni, în sensul cărora țărăniștii ar fi primit ofertă de colaborare în viitorul guvern dela guvern.

În legătură cu aceste versiuni, naționaliștii însă susțin, că viitorul guvern nu se poate închipui fără naționaliștii, cari se bucură de mare popularitate.

„Viitorul“ trecând peste toate aceste, începe să afirme, că naționaliștii s'au eliminat dela conducerea statului, prin politica lor de duplicitate.

Afirmațiile ziarului guvernamental, după unii, n'au altă menire, decât să contribuie la eșuarea fuziunii național-tărăniste, deoarece un guvern național-tărănist ar zădărnici toate planurile liberale.

Liberalii susțin eliminarea naționaliștilor din conducerea Statului nu pentru că aceasta ar fi un fapt, ci pentru a-i decide pe țărăniști, ca să nu continue tratativele cu naționaliștii.

Eventualitatea înțelegerii averescano-țărăniste

Eșuarea fuziunii național-tărăniste. — Averescanii se susțin succesori ai liberalilor la putere.

Ziarele liberale și filiberale susțin, că tratativele pornite pentru fuzionarea partidului țărănesc cu cel național, se pot considera eșuate, naționaliștii în fine consimțind să dea țărăniștilor 50% din mandate pentru a fuziona, iar țărăniștii nerăspunzând acestei oferte.

În unele cercuri se svonește, că țărăniștii deocamdată ar fi ocupați de unele propuneri de colaborare venite din partea averescanilor și din acest motiv sunt rezervați țărăniștii, cărora naționaliștii le-au promis în cazul fuzionării ca aport asigurarea puterii, pe care nici ei nu o au.

Averescanii, susținând chiar și la adunarea, care a avut loc Duminică în Cluj, că ei sunt designați succesori ai liberalilor la putere, caută să lanseze știrea, că naționaliștii nu vor putea veni la putere nici pentru motivul, că averescanii caută să colaboreze cu țărăniștii, cărora le asigură puterea după liberali.

Pe de altă parte se afirmă, că naționaliștii s'au înțeles cu țărăniștii pentru a colabora în alegerile comunale, dând instrucții organizațiilor provinciale în acest sens.

Versiunile averescane referitoare la o eventuală colaborare a averescanilor cu țărăniștii în apropiatele alegeri generale pentru formarea viitorului guvern prin urmare trebuiesc primite cu oreșcare rezervă, neconfirmându-se din partea partidelor din chestie. Este probabil deci, ca aceste să aibă menirea, ca să servească exclusiv scopurilor propagandei averescane.

— Colonel Condeescu, aghiotantul Principelui Carol, a demisionat din armată urmând a rămâne secretar intim a Principelui abdicat.

Acțiunea liberalilor

Membrii guvernului iau cunoștință de ostilitatea opiniei publice și decid o acțiune violentă contra partidului național.

Un consiliu de miniștri a avut loc la d. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor, care se află de câteva zile suferind.

Situația defavorabilă guvernului.

Consiliul a luat cunoștință de rapoartele făcute guvernului asupra situației politice din țară.

Cu această ocazie s'a constatat de către toți membrii guvernului că atât la orașe cât și la sate — și afirmăm aceasta fără teamă de a putea fi desminșiți — situația este absolut defavorabilă și că o încercare în vederea efectuării alegerilor comunale ar fi îndrăzneată și oportună.

Lupta împotriva partidului național.

În urmă, membrii guvernului s'au ocupat de situația celorlalte partide, hotărându-se după discuțiunile urmate, să se înceapă în Parlament cât și în presă o acțiune violentă împotriva partidului național și a unora din frunțașii lui.

Activitatea legislativă a Parlamentului.

Apoi s'a luat în discuție activitatea legislativă a Parlamentului care s'a deschis, stabilindu-se ca adunarea deputaților să ia imediat în discuție reforma electorală, iar Senatul legea pentru regimul cultelor.

Faza alegerilor comunale

Chestia alegerilor comunale continuă să fie la ordinea zilei. Data definitivă a alegerilor însă nici până în prezent nu s'a stabilit definitiv ci numai în principiu pe 17, 18, 19 și 20 Februarie.

D. Septimiu Mureșan, prefectul județului Cluj, ne-a declarat că n'a primit nici o dispoziție referitoare la alegerile comunale.

De altfel listele alegătorilor s'au afișat pentru că aceia, cari din greșală n'au fost introduși în liste, să-și poată face apelurile reglementate între 1-10 Februarie.

Complectarea listelor cetățenești

Chestia înțetătenirilor și azi a rămas actuală, „Acțiunea Românească“ contestând aproape 5000 de încetățeniri și listele complectându-se mereu, din an în an.

Dl Ivan, șeful biroului încetățenirilor ne-a declarat, că listele cetățenirilor trebuiesc în fiecare an complectate, deoarece acei cari devin majori trebuiesc induși în liste, împreună cu acela, cari își primesc succesiv autorizația de încetățenire.

Listele se afișează întotdeauna, în fiecare an, cam prin Februarie conform legii încetățenirilor, pentru a da ocazie publicului să facă contestații, în cazuri de așa natură.

Chestia funcționarilor concediați dela Primărie

Pensionările s'au făcut conform legii administrative. — Declarațiile dlui dr. Cărpinișan

În rândul trecut am amintit, că vre-o 30 de funcționari au fost pensionați, concediindu-se dela primăria orașului Cluj. O delegație a acestor funcționari a cerut reîntregirea funcționarilor pensionați, dar cererea nu a fost admisă. O altă delegație a funcționarilor a protestat contra felului încadrărilor.

Di dr. Cărpinișan, ajutor de primar al orașului Cluj în chestiile aceste ne-a declarat, că pensionările s'au făcut conform legii administrative concediații trecând limita de vârstă prevăzută în legea administrativă și chiar și dacă ar voi primăria să-i reîntegreze, nu are posibilitate, deoarece legea spune categoric, că nici cei indispensabili, cari au trecut limita de vârstă, nu pot fi reținuți în serviciul statului mai mult de un an.

În legătură cu protestul funcționarilor, cărora nu le convin gradurile primite prin aceste indicări, ni-s'a spus, că fiecare funcționar a fost indicat conform pregătirilor și serviciului, pe care-l ocupă fiecare înainte de încadrare.

Noul buget al orașului

Bugetul încheiat pentru anul 1926, după cum am anunțat la timp, a suferit unele modificări din partea Ministerului de Interne. Astfel a fost nevoie să se alcătuiască un nou buget, după modificările introduse.

D. Peptea consilierul financiar al orașului, în privința alcătuirii noului buget ne-a declarat, că toate principiile și normele noului buget au fost deja stabilite și s'au dat pentru elaborare contabilității orașului, care-și va termina în scurt timp lucrările.

Pregătirile pentru alegerile comunale

Listele alegătorilor se vor afișa până la 1 Februarie. — Declarațiile ajutorului de primar Dr. Cărpinișan.

Alegerile comunale este vorba să aibe loc în scurt timp, dar data încă nici până acuma nu s'a stabilit definitiv, guvernul ezitând mereu. Guvernul deocamdată anunță, că va supune pentru votare mai multe proiecte de modificări de legi între cari și cea a timbrului, care a provocat nemulțumiri generale în corpul avocațial. Totodată anunță și supunerea pentru votare a proiectului legii spirtuoaselor, ca apoi să înceapă campania alegerilor comunale.

Cei mai mulți liberali de altfel susțin, că întâi să se facă alegerile comunale și apoi să se voteze proiectul legii spirtuoaselor, pentru că altfel alegătorii stânjeniți prin legea spirtuoaselor ar vota contra guvernului, văzându-și pericolitatea interesele prin această lege.

Di dr. Cărpinișan, ajutor de primar al orașului Cluj în chestia alegerilor comunale ne-a declarat, că listele alegătorilor sunt deja încheiate și acuma se procedează la complectarea lor pentru a le putea afișa până la 1 Februarie, după cum s'au luat dispoziții. În privința alegerilor comunale alte dispoziții nu s'au luat până acuma.

Să se facă dreptate Moșilor

Asfel, cum sunt situate pădurile Moșilor, cari formează obiectul atâtor discuțiuni publice și de presă de mult timp, după așezările lor se pot stabili în 3 grupuri:

Grupul I.

Grupul I. se compune din circa 12000 jugăre cadastrale, cari până la instaurarea dominației române, au fost proprietatea grofului Bánffy György. Jumătate din acest teren împădurit este devastat. Cealaltă jumătate s'a vândut la 2 societăți: 1) Soc. An. „Biharszilágyi“ și 2) Soc. „Fehérvizi erdőipar“. Primei societăți îi aparțin terenurile grupului Fischer, din Oradea-Mare. Iar societății a doua terenurile lui Tischler Mor, din Cluj.

Groful Bánffy, fostul proprietar al acestor terenuri împădurite, a știut foarte bine, că aceste terenuri vor fi susceptibile exproprierii. Și tocmai pe baza nulității vânzării — ca una ce s'a făcut după 31 Decembrie 1918. — Moșii în drepturile lor legale, au cerut exproprieria acestor păduri.

În ce privește acest grup, ulterior a trecut sub auspiciile altei societăți: „Regatul Mare“, cu sediul în Oradea. Însă comisiunea agrară din Huedin a dispus exproprieria pădurilor societății „Biharszilágyi“, hotărâre apelată la comisiunea din Cluj, care a clasificat terenurile Moșilor de neexpropriabile.

Grupul II.

Al doilea grup, are o întindere de

vre-o 20000 jugăre cadastrale, cari au fost proprietatea lui Nándor Urmanczy, actualmente deputat la Budapesta. 13000 jugăre din acest teritoriu au fost devastate, iar restul de 7000 jugăre au fost cumpărate de către Soc. An. pentru exploatarea Pădurilor din Călațele cu sediul la Cluj. Acestei societăți i s'a concesionat numai exploatarea pădurilor. La acest grup sunt interesate 8 comune, cari au cerut, ca terenurile lui Urmanczy — absentist — să fie expropriate. Cererea Moșilor n'a fost luată în seamă.

Grupul III.

Situat în plasa Ciucea cuprinde 16000 jugăre aparținând lui Tischler-Bürgher. Cele mai multe sunt devastate, încât Moșii au cerut exproprieria numai a pădurilor de molift — 3000 jugăre.

Moșii neputând intra în drepturile lor legale, au mers la Rege în frunte cu dr. Amos Frâncu și Regele a dispus exproprieria acestor terenuri, pentru formarea de păduri și pășune comunale. Iar, Dir. Silvică Cluj, a primit instrucțiuni, pentru a întocmi un plan de exploatarea pădurilor de către Moșii.

Pentru a traduce în faptă exproprieria pădurilor moșesti d Victor Moldovan deputat de Bistrița, va face o nouă interpelare, ca să valideze drepturile legitime ale poporului moșesc, deposodat de singurul său mijloc de existență.

Tărăgănirea amplificării uzinelor

Situația deplorabilă a uzinelor. — Soluții pentru îmbunătățirea situației. — Ezitarea consiliului orașenesc. Membrii interesați în consiliu.

Chestia amplificării uzinei electrice continuă să se trăgănească, deși uzinele reclamă o cât de urgentă amplificare.

Ezitarea consiliului orașenesc de-a lua hotărâre odată pentru amplificarea uzinei electrice, nu dovedește altceva publicului, decât interesul de care sunt conduși consilierii orașenești în parte în privința diferitelor propuneri și oferte de amplificare, fără deosebire de nuanțe. Astfel se întâmplă, că se fac și oferte exclusiv din interes propriu, fără să fie de specialitate.

În urma atâtor trăgăniri consiliul orașului a ajuns să se convingă în fine dintr'un raport primit dela Direcțiunea Uzinei, că:

1. Starea actuală a uzinelor este din cele mai îngrijorătoare, direcțiunea ne mai având nici o mașină de rezervă și ne putem aștepta, ca în fiecare moment orașul în parte să rămână în întineric.

2. Capacitatea mașinilor actuale uzându-se în decurs de 9 ani, amplificarea uzinelor a devenit o necesitate imperioasă și cât se poate de urgentă, nefăcându-se până în prezent ameliorări.

3. Trebuințele probabile ale orașului pe o perioadă de 10-15 ani ar fi dublarea actualei forțe, prin care instalându-se momentan două motoare Diessel de 1600-1800 HP s'ar realiza o forță de 11.500 HP după amplificarea uzinelor.

Soluțiuni pentru amplificare a uzinelor sunt destule numai ca să hotărâri consiliul orașului în această privință.

Diracțiunea uzinei, în raportul trimis la consiliul orașului, după cum am constatat, a propus mai multe soluțiuni în interesul populației. Dintre aceste remarcăm:

a) Instalarea hidro-electrică prin unirea celor două brațe ale Someșului (Someșul-Rece și Someșul-Cald.)

b) Aducerea la Cluj a gazului metan în concordantă cu contractul existent între oraș și U. E. G.

c) Producerea de curent electric în regiunea gazului metan, conducându-l în Cluj.

d) Utilizarea surplusului de energie aflător la Uzinele din Diciosânmartin (cca 25.000 HP.)

e) Utilizarea uzinelor de cărbuni din Aghireș pentru producerea de curent electric.

f) Instalarea a două motoare Diesel în oraș pentru a face față nevoilor momentane până la realizarea mării capacitații uzinelor.

g) Instalarea unei centrale de rezervă cu aburi la uzina hidro-electrică din Someșul-Rece cu combustibil de lemne.

h) Instalarea unei centrale hidro-electrice pe râul Someș în apropierea orașului.

Dintre aceste soluții și-ar putea alege consiliul vr'una, ca să se aranjeze odată chestia uzinei. Dar consiliul orașului de patru ani de zile nu face altceva, decât numește mereu comisiuni, supracomisiuni și consilii etc. cari altceva nu fac, decât incasând diurne, mereu trăgănesc amplificarea, fiind de pildă în ultima comisie chiar și oameni interesați, cum sunt d-nii Adorján și Kompanek. Prin urmare consiliul orașului este direct responsabil pentru trăgănirea amplificării, deși această amplificare o reclamă de mult interesele orașului și ale populației.

— Toată lumea trebuie să aboneze Ziarul „CLUJUL“ e cel mai bine informat întru toate.

Noui orientări politice

Declarația dlui Al. Constantinescu

În cercurile politice se comentează o nouă butadă a dlui Alecu Constantinescu.

Vorbind despre situația creată prin recente manifestări din Cameră, ministrul domeniilor a spus:

— „Imprejurarea de dăunăzi pune pe tapet necesitatea unei noi orientări politice. Se dovedește că există o specie de caraghioși politici, care constituie o adevărată primejdie.

Pentru a anihila efectele acțiunii acestora este nevoie de o înțelegere a celor ce știu să facă politică.

De acum încolo trebuie să existe categoria oamenilor politici, care să reducă la rolul ei adevărat categoria caraghioșilor politici“.

Înțelesul butadei dlui Constantinescu nu este clar. Poate tocmai din această cauză cuvintele ministrului de domenii sunt și mai mult comentate.

Spicuri.

O carte frumoasă: Pseudokineticos

S'au împlinit 30 de ani, de când lumea rece a acoperit pe marele poet și om de știință: Al. Odobescu.

Odobescu a scris istorie, arheologie, beletristică. Însă el rămâne mare, în cadrul literaturii române, prin opera sa care poartă titlul: Pseudokineticos.

E un fals tratat de vânătoare. Pornind dela frumusețea unei vânătoare pe Bărăganul nesfârșit, — prilej de a descrie frumusețea câmpului românesc — Odobescu ne poartă pe nesimțite pe meleaguri necunoscute scrisului nostru pe acele vremuri.

Vedem toate frumusețile artelor plastice în antichitate și evul mediu.

Această lucrare a lui Odobescu multi-laterală și îmbibată de o competență fermecătoare, de a discuta probleme de artă cu caracter universal, trăește prin unitatea concepției, deși la suprafață, pentru cetitorul superficial, pare prolixă.

O recomandăm marelui public, ca pe una ce înmănuchiază frumuseți artistice de nebănuț, cu erudiția completă.

Unificarea asigurărilor sociale

Uniunea Micilor Industriași cere autonomia instituțiilor de asigurări sociale.

Guvernul intenționează să unifice regimul caselor de asigurări sociale, având în vedere, că în cele patru regiuni: vechiul Regat, Ardeal, Bucovina și Basarabia, regimurile aceste sunt deosebite.

Di Chirculescu, ministrul muncii a și depus în parlament un proiect în acest sens.

Uniunea Micilor Industriași cunoscând proiectul, a organizat în București o întrunire de protestare contra proiectului depus, susținând necesitatea autonomiei organizațiilor de asigurări sociale.

Proiectul și în Ardeal și celelalte regiuni a provocat nemulțumiri, desființând chiar și semiautonomia instituțiilor de asigurări sociale de până acuma.

În Ardeal întregul nou sistem nu contribuie la îmbunătățirea situației, decât prin unificarea taxelor, respective cotizațiilor atât de urcate la noi.

Note de artă.

Expoziția de pictură**a dnei Maria Drăgan Cabadaief**

În sala Prefecturii locale, a deschis Dumineca trecută, o expoziție de pictură, a nouă manuitoare a penelului: dna Maria Drăgan Cabadaief.

Expoziția dnei Cabadaief se compune în cea mai mare parte din: portrete. Portretele distinsei doamne se prezintă ca o reală înțelegere acutelor sufletești, ale chipurilor turnate pe pânză. Căci dna Cabadaief pornește la realizarea plastică a portretului, dela adâncirea psihologică a personajului pictat.

Intuiționismul dnei pictore, este un intuiționism proporționat, fapt care apropie portretul său, de arta plastică clasică.

Dna Maria Drăgan-Cabadaief schițează în expoziția dela Cluj și câteva peisagii. Peisagiile sunt inspirate de frumusețea pământurilor dela Baia-Mare.

Peisagiul turnat pe pânză de dna Cabadaief, transpiră toată taina locurilor dela țară, unde dorm ascunse ca într'un tezaur, cadrele estetice ale solului nostru.

Recomandăm marelui public clujean această expoziție de pictură, din care doritorii de artă plastică, își pot procura tablouri artistic executate.

M. D.

Teatrale.

„RUY-BLAS“

Premiera acestei săptămâni a fost o excelentă dramă romantică în 5 acte: „Ruy-Blas“ a lui Victor Hugo. Traducerea foarte reușită în versuri datează de la Olănescu-Ascanio. Piesa ne reprezintă timpul de decadere în Spania, când miniștrii conduc, sau mai bine zis pradă țară, regele neputincios și bătrân nu se ocupă decât cu vânătoarea, iar tânăra regină părăsită, este expusă multor legi riguroase pretinse de curtea spaniolă.

Marele om dela palat, Don Salust, căzând în disgrația reginei, voeste să se răsbune, și întrebuițează pe lacheul său Ruy-Blas ca mijloc traves-tindu-l în conte spre a putea ajunge la regină și ca să se poată face iubit de ea. Ruy-Blas, care și de altfel iubea pe regină, neștiind planul lui Don Salust. — primește și reușește să se facă iubit, iar când într'o seară, regina s'a strecurat la el în odae, Don Salust o află acolo și o amenință de a fi dată în gura poporului pentru această faptă și astfel se consideră răsbunat. Ruy-Blas însă spre a împiedeca aceasta, omoară pe Don Salust, iar însuși se otrăvește, deoarece regina n'a voit să-i ierte îndrăsneala de lacheu. Reușita înscenării se datorește neobosiților noștri artiști și în primul rând dlui director Z. Bârsan. Dsa în rolul lui Ruy-Blas a fost cel mai potrivit ca suflet înțelegător și sentiment pătruns.

Dl Psata deasemenea foarte potrivit în rolul lui Don Salust, a fost hotărât și cumpătat în gravitatea rolului său.

Dna Jeana Popovici-Voina și-a înțeles perfect rolul tinerei regine suspusă atâtor etichete și condamnată a duce o viață închisă, părăsită și constatătoare numai din formalități.

Dl Neamțu-Ottonel, (Don Cesar), Dl Vanciu (Don Guritan) și Dra Aura Fotino (Ducesa) a contribuit cu talentul lor prețuit la reușita desăvârșită a acestei piese.

Noutăți dela teatru și operă

Aflăm cu mult regret că distinsul tenor al operei române din Cluj, d. Const. Pavel se află bolnav fapt care-l face să absenteze de pe scena locală. Lipsa d-sale o resimte din greu scena operei noastre. Deaceea dorim ca distinsul tenor să se restabilească cât mai curând pentru a-și relua activitatea atât de apreciată în Cluj.

* * *

În curând se va reprezenta pe scena operei locale „Ebreca“. Vineri seara a avut loc repetiția necostumată iar Luni în 25 se va repeta cu costume.

* * *

Măine Duminecă 24 Ianuarie la Teatrul Național va avea loc festivalul zilei de 24 Ianuarie la ora 10¹/₂ a. m. Va vorbi d. Moroianu Gh. profesor la Academia de Comerț. După conferință va avea loc un festival artistic.

Incetarea înzăpezirilor

Săptămâna trecută au început din nou înzăpezirile. În vechiul Regat în special a căzut atât de mare zăpadă, încât a împiedicat și circulația trenurilor. Astfel au fost trenuri, cari cu câte 15 ore întârziere au sosit la București.

Pe la Mărășești zăpada a îngropat un tren de marfă, iar locomotivele, cari i-au mers în ajutor, au găsit trenul înghețat pe șine, încât abea l-au putut mișca din loc.

După zăpadă în jurul orașului Ploiești a început o mare ploie, care a provocat mari inundații în tot cuprinsul orașului Ploiești și jur.

În prezent timpul se menține normal cu îngheț și se afirmă, că acest îngheț va continua mai multe zile.

Inaugurarea școlii de arte-frumoase la Cluj

— Discursul dlui Ministru Lapedatu. —

Duminecă a avut loc inaugurarea școlii de arte frumoase la Cluj, în cadrele unei frumoase solemnități. La inaugurarea școlii în afară de autoritățile locale a participat și d. Lapedatu, ministrul cultelor și artelor, care a urat spor la muncă școlii. Au mai vorbit și alte autorități, arătând însemnătatea școlii.

Școala de arte frumoase, deschisă la Cluj, are menirea să desvolte noile talente în această capitală a Ardealului, având în vedere, că școala dela Baia Mare, care de altfel ne-a dat mulți pictori vestiți, nu cade în centrul Ardealului.

În Cluj școala de arte are o mare menire, Clujul fiind nu numai centrul Ardealului, ci și un punct principal de comunicație.

— Stabilirea noului tarif CFR. La 15 Ianuarie a. c. tariful CFR. a fost urcat cu 15% atât pentru călători, cât și pentru bagaje. Taxele de regie, magazinaj etc. de asemenea au fost sporite cu 15%.

Programul Teatrului Național:

23 Ian. seara Ruy-Blas
24 „ 3 p. m. Irena
26 „ premiera Nunta lui Figaro
28 „ seara „ „ „ „
30 „ Concert Cântarea României

La piesa Nunta lui Figaro Baletul va fi sub conducerea dlui Ligheti iar corul și orchestra de dl A. Klee.

Această piesă ca și Ruy-Blas sunt pentru prima oară reprezentate în Cluj și indemnăm publicul să le cerceteze fiind de o frumusețe rară.

Una mie funcționari concediați dela C. F. R.

Ziarele bucureștene anunță, că cu comercializarea și reorganizarea CFR. până în prezent au fost concediați aproape una mie funcționari, iar dintre cei rămași cei mai mulți au fost transferați în diferite regiuni.

Informațiuni

— Expirarea mandatului Parlamentului. Consiliul de miniștri ocupându-se cu expirarea mandatului actualilor Corpuri legiuitoare, a avut de înregistrat mai multe păreri. Dl Al. Constantinescu împreună cu mai mulți miniștri a susținut, că mandatul actualului Parlament expiră la 28 Martie a. c.

— O stradă de frunte din Paris va purta de acum încolo numele M. S. Regelui nostru.

— Incorporarea recruților ctg. 1926 se va face pe ziua de 5 Febr.

— Balul medicilor va avea loc în saioanele hotelului New-Yorck în ziua de 13 Februarie a. c. Balul va fi patronat de dnii profesori dela Facultatea de Medicină din Cluj.

— Balul juriștilor sub prezidenția de onoare a dlui Decan al Facultății de Drept, dr. Traian Pop, va avea loc în saioanele hotelului New-Yorck în seara de 2 Februarie a. c.

— Examenele de definitivare ale învățătorilor vor avea loc pe ziua de 15 Februarie la școlile normale.

— Declarațiile de impunere pentru anul 1926 se fac numai în cursul lunii Ianuarie.

— „Cântarea României“ dela „Fundata Principale Carol“ din București, organizează în Teatrul Național din Cluj pe ziua de 30 Ianuarie a. c. un grandios concert coral, având peste 100 coriști. „Cântarea României“ fiind unul dintre cele mai mari coruri române, va face o adevărată senzație în Cluj, având elemente bineinstruite. Bilete se găsesc la librăria ANCA.

— Toate ziarele străine care vin la poșta din București pentru abonații particulari, vor fi cenzurate la poșta centrală. Numeroase pachete de ziare n'au fost predate destinatarilor din pricină că ele n'au putut fi încă cetite la poșta. Telegramele de presă vor fi deasemenea supuse cenzurei. S'au luat măsuri chiar în ce privește convorbirile particulare în Capitală.

— Dna Aca de Barbu va da un concert de cameră în sala Conservatorului din Cluj (Str. I. C. Brătianu No. 14) în ziua de Marți 2 Februarie a. c. La piano va fi dl profesor Tempea. Biletele se află de vânzare la Cassa Operei locale. Data anunțată în No. trecut al ziarului nostru pentru ținerea concertului s'a amânat pe 2 Februarie.

— Sporirea prețului transporturilor. Administrația căilor ferate a hotărât a prețurile timbrele de francare, prin majorarea tarifului drumului de fier cu 15 la sută să fie următoarele: Timbre de francare pentru ziare 9 lei, Timbre de francare pentru un colet cu lapte de 10—50 kg. pe o distanță până la 100 km. 20 lei, iar pent.

i colet și același greutate pe distanța dela 100 km. în sus 29 lei. Timbre de francare pentru articole alimentare: legume, zarzavaturi, fructe, carne, toate acestea proaspete păsări tăiate, ouă și pâine în saci: Colet de 5—25 kg. pe distanța până la 100 km. 23 lei. Colet de 26—50

kg. pe distanța până la 100 km. 46 lei. Colet de 5—25 kg. pe distanța până la 200 km. 46 lei. Colet de 26—50 kg. pe distanța până la 200 km. lei 84. Colet de 5—25 kg. pe distanța până la 400 km. lei 75 Colet de 26—50 kg. pe distanța până la 400 km. lei 141. Colet de 5—25 kg. pe distanța dela 400 km. în sus 113 lei. Colet de 26—50 kg. pe distanța dela 400 km. în sus lei 188. Timbre de francare pentru alte articole în general: Colet de 5—25 kg. pe distanța până la 10 km. lei 38. Colet de 26—50 kg. pe distanța până la 100 km. lei 75. Colet de 5—25 kg. pe distanța până la 200 km. lei 75. Colet de 26—50 kg. pe distanța până la 200 km. 132 lei. Colet de 5—25 kg. pe distanța până la 400 km. lei 113. Colet de 26—50 kg. pe distanța până la 400 km. lei 116. Colet pe 5—25 kg. pe distanța dela 400 km. în sus 170 lei. Colet de 26—50 kg. pe distanța dela 400 km. în sus lei 281. Cu acest prilej taxa de avizare s'a mărit la 9 lei. Taxa de magazinaj devine 5 lei pe zi. Celelalte dispozițiuni ale tarifului valabil dela 1 Mai 1915 rămân neschimbate. S'au dat ordine speciale tuturor organelor CFR. ca toate timbrele aflate în depozitele stațiilor după data de 15 Ianuarie 1926 să fie corijate anulându-se prețurile cele vechi și scriindu-se alături, în mod citibil cu cerneală nouile prețuri. În același timp stațiile vor aviza prin publicațiuni speciale ca persoanele cari au cumpărat stocuri de timbre cu prețuri după tariful valabil dela 1 Mai 1925 să se prezinte într'un timp determinat la casele respective pentru a li-se corija timbrele în schimbul diferenței pe care casierii CFR, o vor încasa-o, eliberând chitanțe.

Reprezentanți, Agenți etc. mare câștig

fără cunoștinți speciale și fără capital oferă firmă străină de prim rang. Sub „Erträgnisreichste Vertretung 9535“ la Piras A. G., Prag, Jindrisca 18 C. S. R.

Nr. 2381/318.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 16 Februarie a. c. ora 11, se va ține licitație la Direcțiunea Generală C. F. R. Calea Victoriei Nr. 112 București, pentru vânzarea motoarelor și mașinelor tipografice mai jos notate:

1. Un motor Nr. 1 5 HP. volți 155 din fabrica de mașini și electricitate Budapesta.
2. Un motor Nr. 2 2^e HP. volți 150 din fabrica Ganz Budapesta.
3. Un motor Nr. 3 5 HP. volți 155 din fabrica de mașini și electricitate Budapesta.
4. Un motor Nr. 4 5 HP. volți 155 din fabrica de mașini și electricitate Budapesta.
5. Un motor Nr. 5 2^a HP. volți 150 din fabrica Ganz.
6. Două mașini rotative pentru tipărit bilete de tramvay.
7. Una piesă cu cuptorul ei pentru sterotipie.

Orice informațiuni și deslușiri se pot lua la Serviciul Economatului CFR. din Cluj unde se pot vedea și mașinelor Atelierului Tipografiei CFR. din gara de Nord.

Odată cu oferta, concurenții vor prezenta și recepisa Cassei de Depuneri și Consemnațiuni sau la o Administrație Financiară din țară, prin care să se constate depunerea unei garanții de 10% asupra valorii ofertei.

Mașinile se vor ridica în termen de 15 zile dela data comunicării aprobării pe spesele cumpărătorului.

Dir. sp. E.

Judecători, Advocați și studenți în drept

La Librăria A. ANCA Cluj se află de vânzare următoarele cărți juridice:

Procedura Civilă de dr. T. Moșil
Legea I. din 1911 cu toate modificările și întregirile ce i-s-au adus prin Legi, decrete și ordonanțe și Legea din vechiul regat. Lei 250.—

Compendiu de Drept Comercial de Dr. Anca 300.—

Compendiu de drept Civil de Dr. Anca 135.—

Compendiu de Carte funduară de Dr. Anca 60.—

Procedura de concordat forțat de Dr. Anca 80.—

Legea falimentului de Dr. Anca 80.—

Legea de execuție de Dr. Bartha 75.—

Vademecum rom. mag. de Dr. Köves 60.—

Criza Valutară de Dr. Șerban 35.—

Journal de termene Advocatiale 100.—

* Femei! „Cartea Moașelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 150 la librăria Anca.

In atenția femeilor!

In editura Al. Anca din Cluj a apărut în a doua ediție „Albumul de modele pentru cusături românești“ de dna Maior Chodora, profesoară. Broșura este foarte bine îngrijită cu modele de țesături românești și apreciată din partea M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Ileana.

Această broșură costă 85 Lei plus 5 lei porto.

Eu nu mă mut

și tocmai din acest motiv vând ieftin.

Prețuri de săptămână:

Service de masă pt. 6 pers. 1650 L.
Service de ceai pt. 6 pers. 395 L.
Service de cafea pt. 6 pers. 395 L.
Ciașcă pt. ceai, marcă veritabilă de Karlsbad 1 păreche 27 L.
Service de sticlă șlefuită 181 L.
Tacâmuri de Berndorf, veritabile Figuri diferite din străinătate.

Vă rugăm, să binevoiți a vedea prețurile în galantar.

SOMLYAI

Magazin de sticlărie

Cluj, Calea Victoriei Nr. 4.

4-6

— Publicul clujean doritor de muzică aleasă este invitat să se grăbească a cumpăra bilete dela librăria ANCA pentru concertul dat de „Cântarea României“ deoarece mai sunt pășine în depozit.

— Casa de Editură Alexandru Anca Cluj pregătește pentru toate instituțiile românești din țară cele mai frumoase și mai eficiente tipărituri. Trimiteți formulare și cereți prețuri înainte de a face în altă parte comenzile.

* Imprintate Advocatiale la librăria Anca.

Au sosit la Librăria Alex. Anca Calindarul dela Blaj și alte Calendare.

Aviz! In stabilimentul meu industria pentru aurit, Blondel și confecționare de cadre pentru tablouri, aflător în Str. Iuliu Maniu 7, primesc spre reparație și aurit din nou tofelul de cadre antice și altele Mihail Somlyai.

* Imprintate pentru Secretari la librăria Anca.

Banca Ardeleană și Cassa de Economii S. A. R.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie).

Fondată în anul 1892.

Este cointeressată cu: Banca Chrissoveloni, București și Banca Comercială Ungară din Pesta, Budapesta.

SUCURSALE: Tg.-Mureș, Uioara, Reghinul-Săsesc, Turda și Miercurea-Ciuc.

Scontează efecte.

Efectuează remiteri în țară și străinătate. - Cumpără și vinde valute streine. - Safe depozite. - Secție de devize autorizată.

4-4

Depozit

de

Mașini

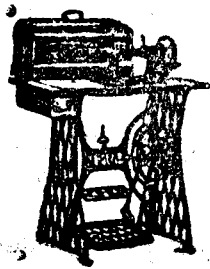
de cusut.

Atelier de reparațiuni cu garanță.

A. ASZTALOS

Cluj, Strada N. Iorga No. 2.

1-4

Cea mai bună

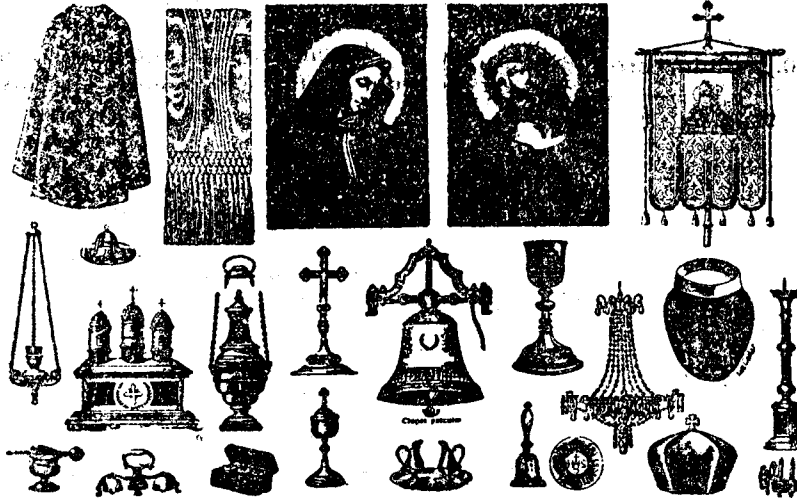
fabricațiune

germană și bi-

ciclete.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericesti. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografia. Fondat 1908.

Cea mai nouă și cea mai bună carte de rugăciuni

„CĂRAREA FERICIRII“

de preotul George Mânzat cu aprobarea Ven. Ordinariat sub Nr. 581—1925. Aceasta carte de un conținut bogat cuprinde tot felul de rugăciuni pentru orice ocaziune, cu 24 capitole mari în 366 pag. E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de arbale confesiuni. In toate școlile trebuie introdusă cea de 85 Lei.

Legată în hârtie tare carton buc. Lei 85.—

Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata „140.—

Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame 280 și 350

A apărut in editura Librăriei

Alexandru Anca Cluj

și se află de vânzare următoarele

Teatre Poporale:

- * „A fost odală“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 20.—
- * „Doamna mea“ de Nic. Tințariu (poporală 1 act) — 15.—
- * „Gura Lumii“ (poporală în 3 acte) de Nic. Tințariu — 20.—
- * „Dușmanii“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 15.—
- * „Pentru patrie“ (poporală 4 acte de Nic. Tințariu — 20.—
- * „Petitorii“ comedie într'un act de Nic. Tințariu — 15.—
- * „Puiu Codrului“ piesă haiducească 3 acte de Nic. Tințariu — 20.—
- * „Nevasta mea fie ingeri ca ea“ (poporală 3 acte) de Nic. Tințariu — 20.—
- * „Domnul Primar“ (poporală în 3 acte) de Nic. Tințariu — 20.—
- * „Măestrul Caproni“ (comedie într'un act) de Nic. Tințariu — 15.—
- * „Infumuratele“ comedie în 3 acte de C. Dumitrescu-Delavarona — 20.—
- * „Flecăre cu a lui“ (comedie 3 acte) de A. Șerbănescu-Buzău — 20.—
- * „Oglinda fermecată“ (lirică 4 acte) I. Jasinsky — 15.—
- * „In calea dușmanului“ din 1848 (intr'un act) de Simeon Rusu — 10.—

- „Pedeapsa Păcatului“ piesă teatrală (in două acte) de Simeon Rusu — 15.—
- „Vrăjitoarea“ comedie în versuri (intr'un act) de Simeon Rusu. — 15.—
- * „Doine și Chiuituri“ de „Siminic“ Monoloage — Dialoge: — 10.—
- * „Vrea mama să mă'nsoare...“ monolog de Siminic — 6.—
- „Teofil“ monolog de S. Rusu — 10.—
- „Droitarul“ monolog de S. Rusu — 10.—
- „Ștefan și Victoria“ dialog de S. Rusu — 10.—
- „Cântecul cocoșului sau Moartea stelnifet“ dialog de S. Rusu — 10.—
- Diferite: —
- „Inima mea“ (cântece populare) — 15.—
- „Imnuri Românești“ (cântece naționale) — 15.—
- „Iubirea“ (notă muzicală) pentru Pian și voce — 15.—
- * „Imnul Studențesc Creștin“ pentru Pian și voce — 15.—
- „Carte de visuri“ — 20.—
- „Scrisori de iubire după mai mulți autori“ — 10.—
- „Vezi ce face beutura dracului“ — 8.—
- „Viorele“ poezii de Rusu — Lei 15.—
- Cărți preotești: —
- * „Predic la Morți“ de prot. I. Marga — 55.—
- * „Predic pentru postul mare“ (ciclu „dupu“) de protopop I. Marga — 45.—
- * „Păstorul sufletesc“ (I—VI. vol.) — 120.—
- Predic la cununii și alte predici ocazionale — Lei 100.—
- Medicale: —
- * „Cartea Moașelor“ de Dr. Gri-goriu pentru toate femeile cu 140 ilustrații feminine — 150.—

Banca de Credit

și Cassa de Păstrare Soc. An.

CLUJ, PIAȚA UNIRII 7.

CAPITAL SOCIAL: 48,000.000 LEI.

SUCURSALE: Dej, Alba-Iulia, T.-Mureș și Dicioșanmărtin.

Instituții afiliate: In Turda, Odorheiu, Aiud și Reghinul-Săsesc.

Execută orice afacere de bancă. Intrepozite lângă gara Cluj.

SAFE-DEPOZIT. AUTORIZAȚIE DE DEVIZE.